Namazda okunan kısa sûrelerin hikmetleri nelerdir?

İstanbul'dan Saniye Ergün: "Namazda okunan kısa sûrelerin hikmetleri nelerdir?"

Namazda okuyacağımız şekilde komprime hülâsalar olarak kimi sûreleri kısa göndermek Cenab-ı Hakk'ın kemal-i rahmetindendir. Okunması dile kolay, ezberlenmesi hafızaya kolay, namazda kıraati kısa olmaları hasebiyle nefse kolaydır. Diğer âyet ve sûreler için de namazda kıraat husûsunda birer ölçüdürler.

Cenab-ı Hak kemal-i kereminden insan ile kâinat, dünya ile ahiret, çekirdek ile ağaç, DNA ile hayvan ve insan arasında kurduğu yüksek nispeti kısa sûrelerle Kur'ân arasında da kurmuştur. Meselâ; Fatiha Sûresi Kur'ân'ın çekirdeğidir. Dolayısıyla ibadetlerin de çekirdeği olan namazda Fatiha Sûresi'ni okumak Şafiî Mezhebi'nde Farz, Hanefî Mezhebi'nde vacip hükmündedir.

Namazda farz olan kıraat, Kur'ân'dan kolayımıza giden âyetlerden bir miktar okumaktır. Kur'ân, "Kur'ân'dan kolay geleni okuyun." 1 buyuruyor. Bu çerçevede, okunması kolay olan Fatiha Sûresi'ni okumak vaciptir. Yedi âyet olan Fatiha Sûresi aynı zamanda Kur'ân'ın giriş sûresidir ve küçük bir Kur'ân hükmündedir.

Fil Sûresi'nden sona doğru on sûreye, kısa olmaları ve namazda sık okunmaları hasebiyle namaz sûreleri denmiştir. Her Müslüman'ın en az namazda okuyacak kadar Kur'ân'dan âyet veya sûre bilmesi vaciptir. Bu vücup kısa sûrelerle kolaylaştırılmıştır.

Namazda uzun sûrelerden de âyetler okunabilir şüphesiz. Bu durumda ölçümüz yine kısa sûrelerdir. En azı bir kısa sûre kadar -İhlâs veya Kevser Sûresi miktarınca-, yani bir satırlık âyet okumaktır.

YÜKSEK FAZİLETLERİN SIRR-I HİKMETİ

Peygamber Efendimiz (asm): "Dört şey Arş-ı Âlâ'nın altındaki hazineden indirilmiştir: Bunlar, Fatiha Sûresi, Âyetülkürsi, Bakara'nın son iki âyeti (Âmenerrasûlü) ve Kevser Sûresi'dir."

Yeryüzünün kıyamet anındaki büyük sarsıntısından bahseden İza Zülziletil-Ard

Sûresi Kur’ân’ın dörtte birine denktir. 2

Kısa sûrelerin Kur’ân içindeki faziletlerinin sırrını Bediüzzaman, içine bin mısır ekilmiş bir mısır tarlası misaliyle izah ediyor. Bu mısırlardan bazıları diyelim ki 7 sümbül verse, her sümbülde 100 adet mısır tanesi bulunsa, bir mısır çekirdeği 700 mısır vermiş olur. Yani bu mısır çekirdeği için tarlaya atılan bütün mısırların üçte ikisine denk olduğu söylenebilir. Bediüzzaman Hazretleri İhlâs Sûresi’nin ve diğer faziletli sûrelerin Kur’ân içindeki konumunu bu misal ile açıklıyor. Kur’ân’ın üçte birine denk olan İhlâs Sûresi’nin her bir harfinin sevabının en az bin beş yüze yakın olduğunu beyan ediyor. 3

Dipnotlar:
1- Müzemmil Sûresi: 20.
2- Tirmizi, Fedâilu’l-Kur’ân, 9.
3- Sözler, s. 386.